

**Uchwała Nr CXVIII/310/9
Zarządu Powiatu w Sławnie
z dnia 25 czerwca 2009r.**

**w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie
na lata 2009-2013**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i art. 32 ust. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 167, poz. 1759, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458) oraz art. 19 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728, Nr 171, poz. 1056, Nr 220, poz. 1431, Nr 216, poz. 1367, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 6, poz. 33), Zarząd Powiatu w Sławnie uchwała, co następuje:

- § 1. Uchwała się Powiatowy Program Pomocy Dziecku i Rodzinie na lata 2009-2013 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Traci moc uchwała Nr CXXIV/255/05 Zarządu Powiatu w Sławnie z dnia 19 lipca 2005 r. w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Pomocy Dziecku i Rodzinie na lata 2005-2010.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
- § 4. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Sławińskiemu, Kierownikowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, Dyrektorowi Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Sławnie i dyrektorom placówek opiekuńczo – wychowawczych.

Członkowie Zarządu Powiatu :

- 1. Andrzej Lewandowski
- 2. Sebastian Dereń
- 3. Janusz Stachowicz
- 4. Władysław Czerkas
- 5. Józef Wiącek

POWIATOWY PROGRAM POMOCY DZIECKU I RODZINIE NA LATA 2009-2013

*„ Rodzina (...) pozostaje główną instytucją wychowawczą ludzkości.
Taka jest opinia rozsądnej części współczesnej antropologii,
taka wiedza płynie z historii i zdrowego rozsądku. ”*

B. Malinowski

Sławno, marzec 2009r.

Wstęp

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Jednym z głównych celów pomocy społecznej jest wsparcie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie – w miarę możliwości – do ich życiowego usamodzielnienia i umożliwienia życia w warunkach opowiadających godności człowieka, a także zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami szeroko pojętej patologii społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 z późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy tworzenie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną oraz tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie. Zadanie to realizowane jest przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, jednostkę organizacyjną wykonującą zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej.

Realizowany od 2005 roku Program Działań na Rzecz Pomocy Dziecku i Rodzinie nie przystaje do aktualnych potrzeb powiatu w tym zakresie. Zmiany, które wystąpiły w ostatnim czasie wskazały konieczność ewaluacji wcześniej przyjętego Programu oraz dokonanie niezbędnej analizy i konsultacji z placówkami zajmującymi się opieką nad dzieckiem i rodziną, a w związku z tym zaistniała potrzeba opracowania Programu dostosowanego do obecnych potrzeb.

Zaakcentować należy, iż rok uchwalenia Powiatowego Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie został ustanowiony przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Rokiem Rodzinnej Opieki Zastępczej, a rodzinną pieczę zastępczą uznano za najlepszy sposób pomocy dzieciom okresowo pozbawionym pieczy rodziny własnej.

I. Zapewnienie opieki dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodzinnej w powiecie sławieńskim

Dzieci i młodzież częściowo lub całkowicie pozbawiona opieki rodzinnej wymaga pomocy poprzez zorganizowanie im opieki zastępczej lub instytucjonalnej. Przyjęte rozwiązania ustawowe kładą szczególny nacisk na rozwijanie rodzinnych, zastępczych form opieki oraz na tworzenie rodzinnych domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Zastępcze, rodzinne formy opieki nad dziećmi są najlepszym rozwiązaniem w przypadku, gdy dziecko pozbawione jest możliwości rozwoju w swojej naturalnej rodzinie. Zabezpieczają one w sposób właściwy potrzeby emocjonalne dziecka, np.: potrzebę miłości, akceptacji, poczucia bezpieczeństwa. Realizacja tych potrzeb w placówkach opiekuńczo-wychowawczych jest często bardzo utrudniona. Ponadto wychowywanie się w warunkach rodzinnych umożliwia dzieciom pozbawionym opieki własnych rodziców, wszechstronne przygotowanie się do samodzielnego, odpowiedzialnego życia.

Zapewnienie opieki nad dzieckiem pozbawionym z różnych przyczyn opieki rodziców biologicznych w powiecie sławieńskim realizowane jest poprzez funkcjonowanie i działanie:

- 1) rodzin zastępczych (spokrewnionych, niespokrewnionych, zawodowych),
- 2) placówek opiekuńczo-wychowawczych (Domu Dziecka w Darłowie, Wielofunkcyjnej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Sławnie),
- 3) Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Darłowie działającego przy Domu Dziecka w Darłowie,
- 4) świetlic środowiskowych prowadzonych na terenie miast i gmin powiatu,
- 5) Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Sławnie.

Rodzinie, która ma trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dziecku pochodzącemu z tej rodziny powinno udzielać się pomocy w odpowiedni sposób, tak aby w minimalnym stopniu – tylko w sytuacjach krytycznych – miało miejsce odebranie dzieci i zapewnienie innej formy opieki.

Należy przy tym pamiętać, iż bardzo potrzebne jest budowanie na szczeblu gminnym i powiatowym systemu wsparcia na tyle szczelnego, by stworzyć odpowiednią, pełną opiekę nad rodzinami niewydolnymi w pełnieniu swojej funkcji.

Analizując przyczyny, które powodują odebranie dzieci rodzicom biologicznym najczęściej obserwuje się ich niewydolność funkcjonowania. Dlatego bardzo istotną kwestią jest wczesne wspomaganie takiej rodziny i – w miarę możliwości – udzielenie pomocy oraz wskazanie właściwego modelu funkcjonowania i sposobów odpowiedniego wypełniania jej roli w społeczeństwie. Nie można zapominać o tym, że wśród rodziców naturalnych znajduje się grupa ludzi, która ma problemy m.in.: ze znalezieniem pracy, z nadużywaniem alkoholu, stosowaniem przemocy, rażącym zaniedbywaniem obowiązków związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, a przede wszystkim opieką nad dziećmi. W związku z powyższym, to właśnie takie rodziny powinny skupiać na sobie szczególną uwagę pracowników socjalnych instytucji pomocy społecznej, którzy winni mieć do dyspozycji, podczas wykonywania swojej pracy środowiskowej, odpowiednio funkcjonujący i rozbudowany system wspomaganie oparty przede wszystkim na dobrze rozwiniętym poradnictwie rodzinnym i terapii rodzinnej, rozumianej jako działania psychologiczne, pedagogiczne i socjologiczne, mające na celu przywrócenie zdolności rodziny do wypełniania jej zadań poprzez np. programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również zajęcia dla dzieci z takich rodzin.

Należy podkreślić, iż odebranie dzieci rodzicom biologicznym powinno odbywać się dopiero po całkowitym wyczerpaniu możliwości pomocy, jakie daje dobrze funkcjonujący system wsparcia. Z wieloletnich obserwacji wynika, iż odebranie dzieci rodzicom następuje w wielu przypadkach bez konsultacji tego

problemu z szerszym gronem rodziny tychże ludzi. Daje się zauważyć, iż w wielu przypadkach istnieje możliwość zaangażowania w rozwiązanie problemu rodziny np. bliskich sąsiadów, ludzi zaprzyjaźnionych, a przede wszystkim dalszej rodziny.

Dopiero po dokładnej analizie tej grupy bliskich osób w stosunku do całej rodziny oraz sprawdzeniu możliwości realizacji planu pomocy przez nią stworzonego, uwzględnić należy objęcie pomocą zarówno rodziców jak i dzieci, nie pozwalając jednocześnie na ich odebranie i umieszczenie w instytucjonalnych lub zastępczych formach pomocy.

II. Instytucje i organizacje – partnerzy w realizacji Programu na terenie powiatu sławieńskiego

Aby realizacja zadań wynikających z Powiatowego Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie była skuteczna, działania współpracujących instytucji powinny być ze sobą skoordynowane.

Bardzo ważny jest dostateczny przepływ informacji pomiędzy podmiotami oraz umiejętności i odpowiednie przygotowanie pracowników działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie oraz chęć wzajemnej współpracy i dzielenie się zdobytym doświadczeniem.

W celu realizacji zaplanowanych zadań, niezbędna jest szeroko pojęta współpraca instytucji takich jak: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki opiekuńczo-wychowawcze, miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Sądy (sędziowie i kuratorzy), Policja, stowarzyszenia działające na rzecz pomocy dziecku i rodzinie oraz wszystkie urzędy samorządu terytorialnego, jak również ewentualni sponsorzy.

Należy zaakcentować, iż coraz częściej w sferze pomocy społecznej pojawiają się możliwości sięgania po fundusze zewnętrzne, które otwierają drogę do wzmacniania potrzeb związanych z realizacją niniejszego Programu.

Dlatego bardzo istotną kwestią jest realizowanie planów we współpracy z organizacjami pozarządowymi, w oparciu o partnerstwo lokalne funkcjonujące na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r. o pożytku publicznym i wolontariacie.

III. Cel strategiczny i priorytety programu

Celem strategicznym Programu jest PRAWIDŁOWO FUNKCJONUJĄCY LOKALNY SYSTEM POMOCY DZIECKU I RODZINIE dzięki zapewnieniu kompleksowej opieki oraz wsparcia rodzinom i dzieciom poprzez szeroko prowadzoną profilaktykę, pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo, zapewnienie opieki dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodziców z zachowaniem prorodzinnych form opieki zastępczej, pomoc usamodzielnionym wychowankom placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz doskonalenie zawodowe kadr jednostek pomocy społecznej.

Prawidłowo funkcjonujący Program pomocy oparty winien być na następujących postawach:

1. pomoc winna być wczesna i mieć charakter profilaktyczny,
2. opieka winna być zorganizowana w środowisku naturalnym, bliskim dziecku i rodzinie,
3. umieszczenie dziecka poza rodziną naturalną winno nastąpić po wyczerpaniu wszelkich możliwości udzielenia wsparcia i pomocy rodzinie i nie powinno przerwać więzi rodzinnych,
4. pomoc udzielana ze strony instytucji i innych podmiotów musi być kontynuowana w okresie usamodzielniania wychowanków.

Cel strategiczny osiągnąć można dzięki wyznaczeniu priorytetów działań oraz poszczególnych celów operacyjnych.

Za priorytety uznać należy rozwój:

1. profilaktyki w zakresie pomocy dziecku i rodzinie,
2. pomocy rodzinie w sytuacjach kryzysowych,
3. zastępczych form opieki nad dzieckiem oraz
4. doskonalenie zawodowe kadr jednostek pomocy społecznej.

IV. Cele operacyjne Powiatowego Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie na lata 2009-2013

Cel Operacyjny I

Utworzenie na terenie powiatu sławieńskiego Konferencji Grupy Rodzinnej

Jak już wcześniej wspomniano wsparcie rodziny w wypełnianiu jej podstawowych funkcji w wielu przypadkach jest koniecznością. Prawie codziennie słyszymy o nasilających się negatywnych zjawiskach funkcjonowania rodzin, których przyczyną jest nieznaalezienie przez nie rozwiązania adekwatnego do skali problemu. Nowoczesnym, ciekawym modelem pracy z rodziną jest Konferencja Grupy Rodzinnej, która może pomóc w zapobieganiu negatywnym skutkom jej funkcjonowania.

Model Konferencji Grupy Rodzinnej (KGR) został rozwinięty w Nowej Zelandii. Stał się tam obowiązującą metodą pracy w każdym niemal przypadku przemocy lub zaniedbania w stosunku do dziecka. Model został zaprojektowany w oparciu o praktykę podejmowania decyzji przez całą rodzinę kultywowaną przez Maorysów. Zapewnia ona wszystkim osobom spokrewnionym możliwość podjęcia własnej decyzji związanej z bezpieczeństwem dziecka. Rozwój tej metody pracy oraz wprowadzenie odpowiednich uregulowań prawnych były odpowiedzią na zjawisko jakie obserwowano wśród dzieci maoryskich. Społeczność ta wypracowała swój odrębny sposób rozwiązywania problemów. W sytuacji problemowej zwoływana była cała rodzina, aby debatować nad sposobami rozwiązania problemu.

W ostatnich latach model KGR został wprowadzony w wielu krajach m.in.: w Australii, Kanadzie, Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych Ameryki, Szwecji, Finlandii, Norwegii, Belgii, Holandii i Polsce. W wielu krajach dopiero po wyczerpaniu tej metody sądy odbierają rodzicom opiekę nad dziećmi!

W Polsce datą przełomową dla KGR jest rok 2003, kiedy to na terenie Torunia zostało zorganizowane szkolenie dla koordynatorów KGR oraz osób zgłaszających. Prowadzącym był pan Rob van Pagee z Holandii. Owocem tego szkolenia było przeprowadzenie w grudniu 2003 r. prawdopodobnie pierwszej KGR w Polsce przez Jarosława Przeperskiego. W 2006 r. metoda została szerzej rozpropagowana. Ukazały się pierwsze artykuły w prasie fachowej, pierwsze próby praktycznego wprowadzania metody. Dla rozwoju metody w Polsce duże znaczenie miało także nawiązanie współpracy z Family Right Group w Londynie. Było to ogromne wsparcie merytoryczne i organizacyjne pozwalające na profesjonalne przygotowywanie projektów i szkolenie kadr KGR.

Konferencja Grupy Rodzinnej jest metodą pracy z rodziną w systemie pomocowym. Jest spotkaniem jak największej liczby członków rodziny i osób bliskich dla rodziny w celu próby rozwiązania problemu jaki się w niej pojawił. Jest szansą daną rodzinie, jako pierwszej instytucji odpowiedzialnej za nią samą, na podjęcie samodzielnej próby zmierzenia się z problemem, często przed ingerencją ze strony instytucji pomocy społecznej. W rozwiązanie problemu zaangażowani są nie tylko rodzice dziecka, ale wszystkie osoby, które są z nim związane np. bliższa i dalsza rodzina, sąsiedzi, znajomi itd.

Instytucje społeczne nie powinny wyręczać osób w wypełnianiu ich zadań i aktywności. Jeśli poszczególne osoby, rodziny mogą same z własnej inicjatywy i własnymi siłami wypełniać swoje społeczne zadania, to powinno się im pozwolić na działanie i je ułatwiać. Instytucje pomocowe winny interweniować jedynie wtedy, gdy niezbędna jest pomoc, by zadania społeczne wypełnić w możliwie najlepszy

sposób, ponieważ to właśnie rodzina jest najlepiej wyposażona w wiedzę, by ocenić i wykorzystać najlepsze źródła dla rozwiązania problemu jaki się pojawił.

Uczestnikami KGR są:

- 1) Rodzina i inne bliskie osoby: dzieci, rodzice, opiekun prawny, dziadkowie, dalsza rodzina, ciocie, wujkowie, kuzyni, rodzice chrzestni, przyjaciele rodziny, sąsiedzi.
- 2) Specjalista wdrażający KGR, osoba zgłaszająca, koordynator oraz specjaliści zaproszeni w związku z rodzajem problemu jaki występuje w rodzinie.

1) Planowane działania

1. Przygotowanie i wdrożenie Konferencji Grupy Rodzinnej na terenie powiatu sławieńskiego.
2. Zorganizowanie dla wszystkich przedstawicieli instytucji, które zajmują się pomocą dziecku i rodzinie konferencji przybliżającej i promującej metodę KGR.
3. Zatrudnienie koordynatora do realizacji zadania oraz przeszkolenie pracowników socjalnych pomocy społecznej w zakresie KGR.
4. Zgłoszenie rodziny do uczestnictwa w konferencji (wstępne zakwalifikowanie rodziny znajdującej się w sytuacji problemowej, zgoda rodziny do uczestnictwa w konferencji).
5. Przygotowanie przez koordynatora rodziny do uczestnictwa w konferencji (ustalenie listy uczestników, miejsca, godziny spotkania, zapoznanie z metodą, zasadami, celem spotkania).
6. Przygotowanie przez koordynatora osoby zgłaszającej do prezentacji problemu w czasie spotkania rodziny.
7. Przygotowanie rodziny do spotkania ze specjalistami.
8. Zorganizowanie KGR – spotkanie rodziny i ustalenie planu spotkania.
  - a) osoba zgłaszająca np. pracownik socjalny przedstawia sytuację w jakiej znalazła się rodzina, odpowiada na pytania zadawane przez członków rodziny, prezentuje także możliwości pomocy, jakie oferuje rodzinie system pomocy, a także przedstawia specjalistów (jeżeli rodzina czuje potrzebę ich zaproszenia), którzy mogą wyjaśnić wątpliwości dotyczące występującego problemu,
  - b) podczas drugiej części spotkania rodzina analizuje uzyskane informacje, poszukuje optymalnych rozwiązań oraz sporządza (sama) plan pomocy dziecku i rodzinie znajdującej się w potrzebie,
  - c) zaaprobowanie lub odrzucenie planu,
  - d) jeżeli osoba zgłaszająca zgadza się z planem wypracowanym przez rodzinę, głównie pod względem bezpieczeństwa dla dziecka i rodziny musi ustalić sposoby wprowadzenia go w życie,
  - e) przyjęcie planu przez rodzinę jest formą zobowiązania do realizacji postanowień planu,
  - f) rolą koordynatora jest przekazanie każdemu uczestnikowi spotkania kopii sporządzonego planu,
  - g) rolą osoby zgłaszającej do KGR jest monitorowanie realizacji wypracowanego przez KGR planu rodziny.

2) Jednostka odpowiedzialna za realizację programu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie przy współpracy ośrodków pomocy społecznej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych.

3) Spodziewane efekty:

1. umiejętność rozmowy o problemach rodziny (nieukrywanie problemu) w gronie bliskich osób,
2. umiejętność rozwiązywania konfliktów i problemów w gronie rodzinnym (większe zaangażowanie osób bliskich),

3. umiejętność realizowania przez rodzinę zadań społecznych,
4. podniesienie poziomu wiedzy w zakresie opieki i wychowania,
5. rozwiązanie problemu poprzez powadzenie działań z wszystkimi stronami konfliktu w celu wyjścia z kryzysu,
6. rozwiązanie problemu w miejscu zamieszkania rodziny bez większej ingerencji instytucji zewnętrznych,
7. zahamowanie wzrastającej liczby młodych ludzi żyjących poza swoją rodziną,
8. ograniczenie przeprowadzonych interwencji odebrania dzieci ze strony instytucji społecznych przy jednoczesnym większym nacisku na współodpowiedzialność lokalnej społeczności (sąsiedzkiej i rodzinnej),
9. zwiększenie świadomości pracowników różnych instytucji, a także społeczeństwa lokalnego o roli KGR,
10. oszczędności w środkach finansowych powiatu, związane z ograniczeniem liczby umieszczonych dzieci z terenu powiatu w rodzinnych placówkach, bowiem tymczasową opiekę nad dziećmi przejmują uczestnicy KGR.

Cel Operacyjny II

Wspieranie rodzicielstwa zastępczego i naturalnego w ramach Powiatowego Programu „SOS dla dziecka i rodziny – budowanie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną”

Priorytetowym założeniem trwającej reformy systemu opieki nad dzieckiem jest niewątpliwie praca z rodziną naturalną. Umieszczenie dziecka w placówce jest zawsze konsekwencją nieskutecznego wspierania rodziny w środowisku naturalnym. Celem nadrzędnym staje się więc przywrócenie dziecku rodziny. Wymaga to intensywnych i skoordynowanych działań wielu instytucji.

Współpraca z rodziną w celu integracji wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych stanowi bardzo istotny element wsparcia rodziny. Zjawiska patologiczne powszechnie występujące w rodzinach dysfunkcyjnych mieszkających na terenie powiatu sławieńskiego to przede wszystkim nadużywanie alkoholu, przestępczość, agresja oraz przemoc w środowisku rodzinnym i szkolnym, kryzysy rodzinne, zanik więzi rodzinnych a także bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W powiecie sławieńskim istnieje potrzeba rozszerzenia aktualnych usług w zakresie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego.

1) Planowane działania

1. Promocja w zakresie tworzenia rodzinnych form pieczy zastępczej:
  - a) prowadzenie kampanii promocyjnej „Poszukujemy rodziców zastępczych”,
  - b) przygotowanie i wydrukowanie plakatów, kalendarzy oraz ulotek informacyjnych promujących kampanię „Poszukujemy rodziców zastępczych”,
  - c) przygotowanie materiałów informacyjnych dla potencjalnych odbiorców we współpracy z przedstawicielami mediów w ramach organizowanej kampanii,
  - d) współpraca z Fundacją „Przyjaciółka” w Warszawie realizującą program Rodzicielstwo Zastępcze – Nadzieja – aktywne wspieranie rodzinnej opieki zastępczej,
  - e) rozpowszechnianie materiałów informacyjnych w miejscach użyteczności publicznej, zakładach pracy, kościołach i innych działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie,
  - f) wydanie broszury o rodzinnej opiece zastępczej w powiecie sławieńskim.
2. Edukacja w zakresie tworzenia rodzinnych form pieczy zastępczej:

- a) prowadzenie spotkań z kandydatami na rodziców zastępczych pozyskanych w ramach kampanii promocyjnej,
  - b) kwalifikacja wstępna,
  - c) przygotowanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem, w tym: przeprowadzenie diagnozy psychologiczno-pedagogicznej, szkolenie oraz kwalifikacja końcowa kandydatów na rodziców zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem,
  - d) szkolenie dla rodzin zastępczych wg programu „Szkoła dla Rodzin Zastępczych” – wielodzietne zawodowe, specjalistyczne rodziny zastępcze,
  - e) szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze i adopcyjne wg programu „Rodzina”.
3. Rozwój infrastruktury niezbędnej dla dobrego funkcjonowania rodzin naturalnych:
- a) zorganizowanie poradnictwa specjalistycznego (prawnego, psychologicznego, pedagogicznego oraz socjoterapeutycznego),
  - b) doposażenie pomieszczeń specjalistów w materiały, urządzenia i pomoce dydaktyczne,
  - c) organizacja zajęć warsztatowych dla rodzin naturalnych będących w kryzysie (dzieci umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej) mających na celu kształtowanie prawidłowych więzi emocjonalnych pomiędzy dzieckiem a rodzicami, kształtowanie odpowiednich umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie spotkań integracyjnych (Dzień Matki, Dzień Dziecka).
4. Wspieranie istniejących niespokrewnionych rodzin zastępczych i zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych:
- a) prowadzenie „Szkoły dla rodziców” i „Szkoły dla wychowawców” – doskonalenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,
  - b) organizacja spotkań integracyjnych, w tym: np. mikołajkowych dla rodzin zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem z terenu powiatu sławieńskiego.

2) Jednostka odpowiedzialna za realizację programu

Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Darłowie przy współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie.

3) Spodziewane efekty:

1. utworzenie nowych, niespokrewnionych z dzieckiem zawodowych rodzin zastępczych,
2. integracja środowiska rodzin zastępczych,
3. rozwój infrastruktury do dobrego funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej,
4. dostęp rodzin zastępczych do specjalistów z różnych dziedzin,
5. udzielenie specjalistycznej pomocy rodzinom znajdującym się w kryzysie,
6. zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Cel Operacyjny III

Tworzenie grup wsparcia dla rodziców zastępczych oraz rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych

Grupa wsparcia to grupa osób spotykająca się w celu wymiany doświadczeń, przeżyć i rozwiązywania problemów z różnych dziedzin życia, prowadzona przez specjalistę z danej dziedziny. Podczas grupy wsparcia uczestnicy mają możliwość wymiany doświadczeń, otrzymania pomocy i wsparcia, które mogą wykorzystać

w rozwiązywaniu trudnych problemów związanych z funkcjonowaniem własnej rodziny.

Z obserwacji pracowników socjalnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wynika, iż funkcjonowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych z dzieckiem oraz rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach jest bardzo potrzebne, gdyż borykają się oni z różnymi problemami dnia codziennego.

Grupy wsparcia będą odbywały się z podziałem na grupy dla rodzin spokrewnionych, niespokrewnionych z dzieckiem oraz rodziców biologicznych. Przewiduje się cykliczne spotkania w grupach wsparcia oraz możliwość konsultacji indywidualnych ze specjalistami. Ponadto specjaliści będą odwiedzać rodziny w miejscu ich zamieszkania, tak aby mogli spotkać się w szerszym gronie rodziny.

Rodziny zastępcze i biologiczne będą wspierane przez takich specjalistów jak: psycholog, pedagog, radca prawny, pracownik socjalny, kurator rodzinny.

1) Planowane działania

1. Stworzenie planu spotkań grup wsparcia.
2. Podpisanie umów o dzieło lub zlecenia ze specjalistami prowadzącymi grupy wsparcia.
3. Zorganizowanie cyklicznych spotkań specjalistów celem omawiania problemów i kompleksowego wsparcia rodziny.
4. Wyjazdy specjalistów do rodzin w miejscu ich zamieszkania.
5. Świadczenie indywidualnych porad dla rodzin.
6. Wykorzystanie umiejętności i doświadczenia realizatorów „ Szkoły dla Rodziców i Wychowawców” zatrudnionych w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Sławnie poprzez realizację części zajęć w ramach projektów konkursowych opracowywanych przez PCPR.

2) Jednostka odpowiedzialna za realizację programu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie.

Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sławnie.

3) Spodziewane efekty:

1. powrót dziecka do rodziny biologicznej,
2. ograniczenie problemów wynikających z niewłaściwego funkcjonowania rodziny,
3. udzielanie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego osobom potrzebującym pomocy,
4. kompleksowa pomoc specjalistów skierowana do osób potrzebujących,
5. poprawa funkcjonowania rodzin zastępczych,
6. możliwość rozwiązywania problemów pod okiem specjalisty: psychologa, pedagoga, radcy prawnego, pracownika socjalnego - konsultacja problemów ze specjalistami. Konsultacje specjalistów wpłyną na lepsze funkcjonowanie rodziny zastępczej oraz dadzą możliwość szybkiego reagowania w sytuacji trudnej - szybkie rozwiązanie problemów wychowawczych, prawnych, psychologicznych, socjalnych i innych,
7. spotkanie w grupie wsparcia da poczucie rodzicom zastępczym oraz rodzicom biologicznym, że nie są odosobnieni, że są inne rodziny, które borykają się z podobnymi problemami, oraz pozwoli na wymianę doświadczeń,
8. zawiązanie przyjaźni pomiędzy rodzinami zastępczymi będzie podstawą do utrzymywania stałych kontaktów, które będą sprzyjały wymianie doświadczeń i spostrzeżeń,
9. uzupełnienie i wsparcie pracy Zespołu Rodzinnej Opieki Zastępczej poprzez konsultacje specjalistów nad konkretnym problemem i ustalenie planu rozwiązania trudnej sytuacji rodziny,

10. zwiększenie wiedzy i umiejętności uczestników grup wsparcia, poprzez działania doradcze i informacyjne.

Cel Operacyjny IV

Organizacja obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, tworzenie i wspieranie rodzin zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem oraz promowanie idei rodzicielstwa zastępczego

Dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej zapewnia się opiekę i wychowanie w rodzinie zastępczej.

Rodzina zastępcza jest formą opieki nad dzieckiem opartą na modelu wychowania rodzinnego. Stanowi rodzaj pieczy zastępczej nad dzieckiem pozbawionym trwale lub tymczasowo opieki rodziców biologicznych. Rodzina Zastępcza to rodzina, w której umieszcza się małoletnie dziecko w celu sprawowania nad nim opieki i jego wychowania, w wypadku gdy rodzice nie spełniają swojej funkcji. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na ogół na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego. W przypadkach pilnych, lecz za zgodą rodziców umieszczenie takie może nastąpić także na podstawie umowy powierzenia, zawartej pomiędzy rodziną zastępczą a Starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny. O fakcie tym Starosta niezwłocznie powiadamia właściwy sąd.

Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, a w szczególności: odpowiednie warunki bytowe, możliwości rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego, możliwości zaspokojenia indywidualnych potrzeb dziecka w zależności od jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, możliwości właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań oraz odpowiednie warunki do wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. rodziny zastępcze dzielą się na: spokrewnione z dzieckiem, niespokrewnione z dzieckiem oraz zawodowe niespokrewnione z dzieckiem: wielodzietne, specjalistyczne oraz o charakterze pogotowia rodzinnego.

W zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem wielodzietnej rodzinie zastępczej umieszcza się w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześcioro dzieci. W przypadku konieczności umieszczenia w rodzinie licznego rodzeństwa liczba dzieci w wielodzietnej rodzinie zastępczej może się zwiększyć.

W zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem specjalistycznej rodzinie zastępczej umieszcza się dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi, wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji. W rodzinie tej może wychowywać się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci.

W zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego umieszcza się nie więcej niż 3 dzieci na pobyt okresowy do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka, nie dłużej niż na 12 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach pobyt dziecka może być przedłużony, jednak nie więcej niż o kolejne 3 miesiące. Rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego nie może odmówić przyjęcia dziecka w wieku do 10 lat, jeżeli dziecko zostało doprowadzone przez policję.

1) Planowane działania

1. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego.
2. Organizowanie obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego „Bądźmy Razem”.

3. Organizowanie szkoleń tematycznych dla rodziców zastępczych.

2) Jednostka odpowiedzialna za realizację programu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie i Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Darłowie.

3) Spodziewane efekty:

1. wzrost liczby rodzin zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem,
2. podniesienie kwalifikacji rodzin zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem,
3. oszczędności w środkach finansowych powiatu, związane z ograniczeniem liczby umieszczonych dzieci z terenu powiatu w rodzinnych placówkach,
4. wzrost świadomości wśród społeczności lokalnej na tematy dotyczące rodzinnej opieki zastępczej.

Cel Operacyjny V

Utworzenie Poradni Rodzinnej świadczącej poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców powiatu sławieńskiego

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności: prawne, psychologiczne i rodzinne, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej winno być świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Udzielenie takiego rodzaju wsparcia byłoby możliwe poprzez utworzenie Poradni Rodzinnej, która poprzez zatrudnienie specjalistów udzielałaby pomocy rodzinie w różnych aspektach życia.

Planuje się zorganizowanie następujących kierunków wsparcia :

1. poradnictwo prawne, które odbywałoby się poprzez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów,
2. poradnictwo psychologiczne odbywające się poprzez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii,
3. poradnictwo rodzinne obejmujące szeroko rozumiane problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

1) Planowane działania:

1. Pozyskanie miejsca niezbędnego do utworzenia Poradni Rodzinnej, pozyskanie środków finansowych na zaadaptowanie, remont i wyposażenie pomieszczeń.
2. Zatrudnienie kadry (psychologa, terapeuty, pedagoga, radcy prawnego, pracownika socjalnego).
3. Zorganizowanie pracy Poradni.
4. Zorganizowanie telefonu zaufania obsługiwanego przez specjalistów.
5. Udzielanie porad mieszkańcom powiatu.
6. Prowadzenie terapii dla rodzin z dysfunkcjami.

2) Jednostka odpowiedzialna za realizację programu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie.

Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sławnie.

3) Spodziewane efekty:

1. ograniczenie problemów wynikających z niewłaściwego funkcjonowania rodzin,
2. szybkie zdiagnozowanie rodziny,
3. zapobieganie dalszej patologii rodzin,
4. umiejętność radzenia sobie z problemami i sytuacjami stresowymi,
5. zwiększenie świadomości osób poprzez działania doradcze i informacyjne,
6. udzielanie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego osobom potrzebującym pomocy,
7. zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych.

Cel Operacyjny VI

Wspomaganie rozwoju i wyrównywanie szans edukacyjnych, kulturowych i społecznych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych

Grupa uczestników programu to wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych powiatu sławieńskiego, całkowicie pozbawieni opieki rodzicielskiej, zaniedbani środowiskowo, zdrowotnie oraz edukacyjnie. Przede wszystkim to dzieci i młodzież z zaburzoną samoocena, trudnościami w adaptacji w środowisku lokalnym i szkolnym, niewykształconą motywacją do uczenia się oraz nierozbudzonymi zainteresowaniami i brakiem umiejętności planowania właściwych form spędzania czasu wolnego.

Podstawowym celem programu jest wspomaganie rozwoju i wyrównywanie szans edukacyjnych, kulturowych i społecznych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.

1) Planowane działania

1. Organizacja i prowadzenie zajęć profilaktycznych z wykorzystaniem treningu zastępowania agresji.
2. Organizacja i prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i wyrównawczych z poszczególnych przedmiotów.
3. Organizacja turnusów sportowo-rekreacyjnych (w dni wolne od zajęć szkolnych, w tym w czasie ferii zimowych i letnich) promujących aktywne formy spędzania czasu wolnego.
4. Rozwijanie u wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych różnorodnych zainteresowań.
5. Prowadzenie zajęć terapeutycznych oraz wykonywanie specjalistycznej diagnozy, wydawanie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju oraz orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i indywidualnego nauczania, potrzebującym tego rodzaju pomocy wychowankom przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Sławnie.

2) Jednostka odpowiedzialna za realizację programu

Placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sławnie.

3) Spodziewane efekty:

1. adaptacja wychowanków w środowisku lokalnym i szkolnym,
2. zmniejszenie nasilenia zachowań agresywnych wśród wychowanków,
3. zwiększenie umiejętności radzenia sobie z emocjami,

4. wyrównanie braków w wiadomościach szkolnych i zmniejszenie dysfunkcji rozwojowych,
5. wzrost motywacji do nauki,
6. nabycie umiejętności organizowania i spędzania czasu wolnego,
7. wzrost samooceny wychowanków,
8. wzrost kondycji zdrowotnej i fizycznej wychowanków,
9. rozbudzenie zainteresowań u wychowanków.

Cel Operacyjny VII

Utrzymanie, doposażenie i remontowanie mieszkania chronionego dla pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowująca, pod opieką specjalistów, osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępująca pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

Dnia 17 lipca 2008 r. została podpisana umowa pomiędzy Ministrem Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie a Zarządem Powiatu w Sławnie w sprawie realizacji programu zgłoszonego w odpowiedzi na konkurs na finansowe wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w budowaniu lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Zadanie polegało na utworzeniu mieszkania chronionego dla pełnoletnich wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze. Kwota dotacji celowej wyniosła 100.000,00 zł.

W ramach realizacji zadania przeprowadzono remont części pomieszczeń budynku byłego internatu Zespołu Szkół im. J. H. Dąbrowskiego w Sławnie oraz wyposażono powstały lokal mieszkalny, który przeznaczony został na mieszkanie chronione.

Pomoc w formie udostępnienia mieszkania chronionego skierowana jest do 6 pełnoletnich wychowanków z terenu powiatu sławieńskiego o szczególnie trudnej sytuacji życiowej i materialnej. Wychowankowie nie zawsze mogą liczyć na wsparcie rodzin biologicznych i opiekunów. W wielu przypadkach nie powinni wracać do środowisk patologicznych, w których przebywali przed umieszczeniem w placówce czy w rodzinie zastępczej.

Mieszkanie chronione umożliwi realizację pracy socjalnej i programów usamodzielnienia wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze. Zabezpieczy okresowe schronienie pełnoletnim wychowankom, którzy nie mogą liczyć na wsparcie rodziny.

Realizacja zadania pozwoli na zapobieganie zjawiskom wykluczenia społecznego wskazanej grupy osób oraz wpłynie na:

1. nabycie umiejętności i ich rozwijanie w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i gospodarowanie budżetem domowym,
2. rozwijanie umiejętności życia w rodzinie,
3. rozwijanie umiejętności interpersonalnych i współżycia społecznego,
4. nabywanie umiejętności załatwiania spraw urzędowych,
5. kształtowanie właściwego stosunku do obowiązków,
6. pomoc w uzyskaniu mieszkania i zatrudnienia oraz pomoc w zagospodarowaniu środków na usamodzielnienie.

Pobyt wychowanków w mieszkaniu chronionym ma charakter przejściowy, z możliwością zamieszkania do chwili pełnego usamodzielnienia się. Zapewnienie warunków mieszkaniowych, przy odpowiednim wsparciu pozwoli im samodzielnie funkcjonować w środowisku.

1) Planowane działania

1. Po utworzeniu mieszkania niezbędne jest pozyskanie środków finansowych na drobne prace uzupełniające, w tym: remonty, reperacje, zakup dodatkowego wyposażenia oraz finansowanie kosztów związanych z zatrudnieniem kadr zajmujących się nadzorem nad funkcjonowaniem wychowanków.
2. Opracowanie zasad kierowania wychowanków do mieszkania chronionego, regulaminu obowiązującego mieszkańców z uwzględnieniem zasad odpłatności oraz warunków pobytu.
3. Powołanie komisji ds. rekrutacji wychowanków kierowanych do mieszkania chronionego.
4. Zatrudnienie dodatkowych kadr w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie do obsługi spraw związanych z wychowankami zamieszkałymi w mieszkaniu chronionym.

2) Jednostka odpowiedzialna za realizację programu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, placówki opiekuńczo-wychowawcze, ewentualni sponsorzy.

3) Spodziewane efekty

1. zapewnienie okresowego schronienia pełnoletnim wychowankom, którzy nie mogą liczyć na wsparcie najbliższej rodziny,
2. zapobieganie wykluczeniu społecznemu wskazanej grupy osób,
3. rozwijanie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego i gospodarowanie budżetem domowym,
4. rozwijanie umiejętności życia w rodzinie,
5. rozwijanie umiejętności interpersonalnych i współżycia społecznego,
6. nabywanie umiejętności załatwiania spraw urzędowych,
7. kształtowanie właściwego stosunku do obowiązków,
8. uzyskanie mieszkania,
9. właściwa praca socjalna i efektywna realizacja programów usamodzielnienia wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze,
10. zmniejszenie zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Cel Operacyjny VIII

Doskonalenie zawodowe kadr jednostek pomocy społecznej i innych podmiotów w zakresie pomocy dziecku i rodzinie

Dokonujące się zmiany dotyczące roli pomocy społecznej oraz sposobów rozwiązywania problemów wymagają systematycznego szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej. Jest to jeden z warunków niezbędnych w celu właściwej realizacji ustawowych zadań w zakresie pomocy dziecku i rodzinie.

Podstawowym celem programu jest podniesienie jakości świadczonych usług na rzecz pomocy dziecku i rodzinie tj. podnoszenie oraz doskonalenie umiejętności między innymi w zakresie:

1. poradnictwa specjalistycznego, w tym: rodzinnego i terapii rodzinnej,
2. rozwoju i preferowania rodzinnych form opieki zastępczej,
3. współpracy różnych podmiotów na rzecz dziecka i rodziny,
4. przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu pracowników pomocy społecznej,
5. szkolenia kadr pomocy społecznej.

1) Planowane działania

1. Organizowanie szkoleń, warsztatów i konferencji dla pracowników pomocy społecznej, prowadzonych przez specjalistów w zakresie udzielenia specjalistycznej pomocy dziecku i rodzinie.
2. Przeprowadzenie szkoleń dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie - przeszkolenie pracowników różnych służb społecznych z terenu powiatu sławieńskiego (kuratorzy sądowi, kuratorzy społeczni, policjanci, wychowawcy i pedagodzy, pracownicy socjalni, pielęgniarki) w celu przygotowania do podejmowania działań na rzecz zapobiegania zjawisku przemocy w rodzinie.
3. Opracowywanie projektów umożliwiających pozyskanie środków finansowych na szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej.
4. Organizowanie cyklicznych spotkań pracowników służb społecznych, instytucji i organizacji pozarządowych związanych z pomocą społeczną w celu wymiany opinii i doświadczeń związanych z pracą na rzecz dziecka i rodziny.
5. Prowadzenia szkoleń i zajęć warsztatowych z zakresu pomocy psychologicznej i komunikacji interpersonalnej, współpraca z rodzicami i wspieranie rozwoju dziecka przez doświadczonych zawodowo specjalistów Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Sławnie

2) Jednostka odpowiedzialna za realizację programu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie.
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sławnie.

3) Spodziewane efekty:

1. wzrost umiejętności kadr pomocy społecznej, w zakresie udzielenia specjalistycznej pomocy dziecku i rodzinie,
2. podniesienie kwalifikacji w/w pracowników,
3. sprawniejsze i szybsze udzielanie pomocy przez pracowników instytucji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie,
4. znajomość procedur postępowania w przypadku wystąpienia przemocy domowej,
5. wzrost świadomości wśród społeczności powiatu na tematy dotyczące pomocy społecznej,
6. przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu kadr pomocy społecznej.

Cel Operacyjny IX

Działania dotyczące tworzenia i wdrażania programu pomocy dziecku i rodzinie

Spośród innych, dodatkowych działań na rzecz niesienia pomocy dziecku i rodzinie wymienić należy:

1. Prowadzenie szkoleń dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych.
2. Tworzenie warunków do umieszczania dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w rodzinnych formach opieki.
3. Tworzenie infrastruktury niezbędnej dla dobrego funkcjonowania rodzin zastępczych.
4. Organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych.

5. Utworzenie Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego jako niezależnie działającej placówki kompleksowo realizującej zadania na rzecz opieki nad dzieckiem i rodziną (ośrodek winien stanowić odrębną jednostkę prężnie wspierającą rodzinę znajdującą się w sytuacji kryzysowej poprzez pracę specjalistów).
6. Utworzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej jako niezależnie działającej placówki kompleksowo realizującej zadania na rzecz rodzin lub osób będących w kryzysie.
7. Dążenie do rozbudowy siedziby Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie oraz rozszerzenie struktury zatrudnienia jednostki w celu kompleksowego wypełniania zadań na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.
8. Rozwój poradnictwa specjalistycznego.